AMBALAJ ATIKLARININ KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, sürdürülebilir bir şekilde çevrenin korunması ve geliştirilmesi için;

a) Çevresel açıdan belirli ölçütlere, temel şart ve özelliklere sahip ambalajların üretimine ve piyasaya arzına, ekonomik işletmelerin yükümlülük ve sorumluluklarına,

b) Ambalaj atıklarının oluşumunun önlenmesi, önlenemeyen ambalaj atıklarının yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım yöntemleri kullanılarak bertaraf edilecek miktarının azaltılmasına,

c) Döngüsel ekonomi ve kaynak verimliliği ilkeleri esas alınarak ambalaj ve ambalaj atıklarının depozito yönetim sistemi ve sıfır atık yönetim sistemi dâhil belirli bir yönetim sistemi içinde yönetilmesine,

ç) Depozito yönetim sisteminin uygulanmasına,

d) Türkiye Çevre Ajansının, ambalaj ve ambalaj atıklarının yönetimindeki görev ve yetkileri doğrultusunda göstereceği faaliyetlere,

yönelik strateji ve politikalar ile idari, mali ve teknik usul ve esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; piyasaya sürülen bütün ambalajları ve bu ambalajların atıklarını kapsar.

(2) Piyasaya sürülmemiş ambalajlar ve ambalaj tanımına uymayan madde ve malzemeler ile bunların atıkları bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

(3) Ambalaj ve ambalajlı ürünlerin piyasaya arzı, uygunluk değerlendirmesi, piyasa gözetimi ve denetimi ile bunlarla ilgili yapılacak bildirimlere ilişkin olarak 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanunu hükümlerinin uygulamaları bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

(4) Ambalajların üretimi, piyasaya arzı ve kullanımı ile bunların piyasadan geri toplanmasına yönelik ilgili diğer mevzuatla getirilen özel hükümler bulunması halinde; bu Yönetmeliğin yalnızca ilgili hükümleri uygulanmaz.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununa, 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununa, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununa, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununa, 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununa, 24/12/2020 tarihli ve 7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanuna ve 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 97 nci ve 103 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Ajans: Türkiye Çevre Ajansını,

b) Ambalaj: Hammaddeden işlenmiş ürüne kadar, herhangi bir ürünün üreticiden kullanıcıya veya tüketiciye ulaştırılması aşamasında, taşınması, korunması, saklanması ve satışa sunulması için kullanılan herhangi bir malzemeden yapılmış iadesi olmayanlar da dâhil Ek-1'de yer alan kriterler çerçevesinde tüm ürünleri,

c) Ambalaj atığı: 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğindeki atık tanımına uyan her tür ambalajı ve ambalaj bileşenlerini,

ç) Ambalaj bileşenleri: Ambalajın elle veya basit fiziksel yollar ile ayrılabilen kısımlarını,

d) Ambalaj Bilgi Sistemi: Bu Yönetmelik kapsamındaki ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin beyan ve bildirimlerin gerçekleştirileceği, genişletilmiş üretici sorumluluğu uygulamalarına ilişkin çalışmalara ait bilgi ve belgelerin sunulacağı Bakanlıkça hazırlanan çevrimiçi programı,

e) Ambalaj Komisyonu: Bu Yönetmelik doğrultusunda yürütülen çalışmaları ve uygulamaları değerlendirmek üzere Bakanlık temsilcisinin başkanlığında ilgili tarafların katılımıyla Bakanlıkça oluşturulan komisyonu,

f) Ambalaj üreticisi: Ambalajı üretenler ve/veya bu ürünleri ithal edenleri,

g) Atık işleme tesisi: Atıkların toplanması-ayrılması, geri dönüştürülmesi, geri kazanılması, enerji geri kazanımı ve bertarafı konusunda faaliyet gösteren Atık Yönetimi Yönetmeliğinde tanımlanan tesisleri,

ğ) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,

h) Çok hafif plastik poşetler: Çift kat kalınlığı 15 mikronun altında olan, açık gıdalar için birincil ambalaj olarak kullanılan veya bu gıdaların hijyeni için ihtiyaç duyulan plastik torbaları,

ı) Depozito ücretleri: Ambalajlı ürünün piyasada yer alması sürecinde alınıp iade edilen sabit bedel ile depozito yönetim sistemine dâhil olan taraflar için ayrı ayrı belirlenen sisteme ilişkin olarak yansıtılacak değişken bedelleri,

i) Depozito yönetim sistemi: Bakanlıkça belirlenen ve belirli bir depozito bedeli alınarak piyasaya sürülen ürünlerin tüketilmesi/kullanılması sonrasında iade alınması ve depozito bedelinin geri ödenmesine dayalı sistemi,

j) Ekonomik işletme: Ambalaj üreticilerini, piyasaya sürenleri ve tedarikçileri,

k) Etiketleme: Ambalajın türüne ve dâhil olduğu yönetim sistemine yönelik bilgilerin ürün ve/veya ambalaj üzerine sabitlenmesini,

l) Genişletilmiş üretici sorumluluğu: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (y) bendinde tanımlanan sorumluluğu,

m) Gönüllü anlaşma: Bakanlık ve/veya Ajans ile ekonomik işletmeler, lisanslı firmalar ve yetkili idareler arasında bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerin yerine getirilmesine yönelik olarak Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar kapsamında yapılan anlaşmayı,

n) Grup ambalaj (ikincil ambalaj): Birden fazla sayıda satış ambalajını bir arada tutacak şekilde tasarlanmış, üründen ayrıldığında ürünün herhangi bir özelliğinin değişmesine neden olmayan ambalajı,

o) İl müdürlüğü: Çevre ve şehircilik il müdürlüklerini,

ö) İşaretleme: Ambalajın ve etiketlerinin üzerinde istenen sembol, işaret ve diğer bilgilere yer verilmesini,

p) İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planı: 12/7/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sıfır Atık Yönetmeliğinde tanımlı planı,

r) Kompozit ambalaj: Farklı malzemelerden yapılmış, elle birbirinden ayrılması mümkün olmayan entegre haldeki yekpare ambalajı,

s) Nakliye ambalajı (üçüncül ambalaj): Belirli sayıda satış ambalajlarının veya grup ambalajların taşıma ve depolama işlemlerini kolaylaştırmak ve bu işlemler sırasında zarar görmesini önlemek amacıyla karayolu, demiryolu, deniz yolu ve hava yolu taşımasında kullanılan konteynerler hariç kullanılan ambalajı,

ş) Piyasaya arz/sürme: Ambalajlanmış ürünün, tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak devredilmek üzere piyasada ilk defa yer alması için yapılan faaliyeti,

t) Piyasaya süren: 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamındaki mesafeli sözleşmeler ile elektronik ortam üzerinden yapılan teslimler de dâhil olmak üzere, piyasaya arz yöntemine bağlı olmaksızın, bir ürünü bu Yönetmelik kapsamındaki ambalajlar ile paketleyen/dolduran, gerçek veya tüzel kişiyi, üretici/doldurucu tarafından doğrudan piyasaya arz edilmemesi/sürülmemesi durumunda ise ambalajın üzerinde adını ve/veya ticari markasını kullanan gerçek veya tüzel kişiyi, üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici

tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı,

u) Plastik poşet: Plastikten yapılmış tek kullanımlık poşetleri,

ü) Poşet: Mal veya ürünlerin satış noktalarında tüketicilere taşıma amacıyla temin edilen saplı veya sapsız torbaları,

v) Satış ambalajı (birincil ambalaj): Nihai kullanıcı veya tüketici için bir satış birimi oluşturmaya uygun olarak yapılan ambalajı,

y) Satış noktası: Elektronik ortamlar da dâhil olmak üzere, toptan ve/veya perakende olarak mal veya ürünlerin alışverişinin yapıldığı mağaza, market ve benzeri satış yerlerini,

z) Tedarikçi: Kendisi ambalaj üreticisi olmayıp piyasaya sürenlere ambalaj tedarik edenler ile piyasaya sürenler adına fason üretim yapanları,

aa) Tek kullanımlık ambalaj: Kullanımları sonrasında yeniden aynı amaçla kullanıma uygun olmayan ambalajları,

bb) Teminat: Depozito yönetim sisteminin idari, mali ve teknik açıdan verimli, sürekli ve çevreyle uyumlu bir şekilde uygulanmasını; mali açıdan güçlü, istikrarlı ve şeffaf bir şekilde yürütülmesini ve sistem içerisinde yer alan tarafların belli bir ekonomik yeterliliğe sahip olmasını temin etmek amacı ile bahse konu sistem içerisinde yer alan tüm taraflar için faaliyetlerinin türü, niteliği ve ekonomik boyutuna göre temsil oranları esas alınarak belirlenen mali değerdeki taahhüdü,

cc) Temsil oranı: Ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin faaliyetlere konu edilen ambalajların malzeme türü, fiziksel/hacimsel ölçüleri ve kullanım alanları özelindeki miktarların yurt içinde üretilen ve/veya piyasaya sürülen ambalajların malzeme türleri, fiziksel/hacimsel ölçüleri ve kullanım alanlarına göre belirlenmiş toplam miktarlarına yapılan oranlamaları,

çç) Yeniden/tekrar kullanılabilir ambalaj: Ürünlerin kullanımları için gerekli olan ve ürünlerin tüketilmesi/kullanılması sonrasında geri alınarak yeniden/tekrar aynı amaçla kullanılmak üzere piyasaya arz edilen, yeniden/tekrar kullanıma uygun olan ambalajları,

dd) Yetkili idare: Büyükşehir belediye sınırları içerisinde büyükşehir ve ilçe belediyelerini, büyükşehir haricindeki illerin il ve ilçe belediyeleri ile mücavir alanları dışında il özel idarelerini, belediyelerin görev ve yetki alanı dışında kalan alanlarda ilgili mevzuatı uyarınca atık yönetiminde yetkili kılınan sorumlu idareleri,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
Genel İlke ve Esaslar

Genel ilke ve esaslar

MADDE 5 –(1) Sıfır atık yaklaşımı temelinde doğal kaynakların korunması ve verimli kullanımı ile sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma amaçlarına uyumlu üretimin sağlanması ve atık miktarının azaltılması amacıyla ambalaj atıklarının oluşumunun önlenmesi, atık oluşumunun kaçınılmaz olduğu durumlarda ise öncelikle yeniden kullanılması, geri kazanılması ve/veya enerji kaynağı olarak kullanılması sureti ile bertaraf edilecek atık miktarının azaltılması esastır. Ambalaj atıklarının öncelikle maddesel geri dönüşümün sağlanması esas olup maddesel geri dönüşümün ekonomik ve/veya teknik nedenlerle mümkün olmaması durumunda enerji kaynağı olarak kullanımı son tercih olmak üzere diğer geri kazanım işlemleri uygulanır. Geri kazanımı mümkün olmayan ambalaj atıkları ilgili mevzuat hükümlerine göre bertaraf edilir.

(2) Ambalajların üretimi ve kullanımında öncelikle yeniden kullanıma uygun, geri dönüştürülebilir ambalajların tercih edilmesi esastır. Ambalajların tüketimi/kullanılması sonrasında oluşan atıkların sıfır atık yönetim sisteminin genel ilkeleri doğrultusunda yeniden kullanıma veya geri kazanım sürecine dâhil edilmesi ve geri kazanılmış malzemelerin kullanımlarının sağlanarak Ülke ekonomisine kazandırılması esastır.

(3) Ambalaj ve ambalaj atıklarının yönetimine yönelik ulusal ölçekli strateji ve politikaların belirlenmesinde ve uygulanmasında genişletilmiş üretici sorumluluğu ilkesi ve kirleten öder ilkesi uygulamalarına uyum sağlanması esas olup ambalaj atıklarının, kullanılan malzemeye ve oluştuğu kaynağa bakılmaksızın sıfır atık ilkelerine uyumlu olarak yönetilmesi sağlanır. Genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında ambalaj üreticileri, piyasaya sürenler ve tedarikçiler ile satış noktaları ve ilgili diğer paydaşlar için sorumluluk paylaşımı yapılması esastır.

(4) Biyobozunur ambalajlar ve bunların atıklarına yönelik Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslara uyulur. Plastik malzemelerin mikro parçalara parçalanmasını katalize eden katkı maddeleri içeren plastik malzemelerden yapılmış olan okso-bozunur plastik ambalajlar biyobozunur ambalaj olarak kabul edilmezler.

(5) Ambalaj ve ambalaj atıklarının yönetiminden sorumlu kişi veya kişiler ile kurum/kuruluşlar, bu atıkların çevre ve insan sağlığına zararlı olabilecek etkilerinin azaltılması için gerekli tedbirleri almakla yükümlü olup ambalaj atıklarının yönetiminden kaynaklanan her türlü çevresel zararın giderilmesi amacıyla yapılan harcamalar, bu atıkların yönetiminden sorumlu olan gerçek ve/veya tüzel kişiler tarafından müteselsilen sorumluluk ilkesi çerçevesinde karşılanır.

(6) Ambalaj atıklarının temizleme, onarım veya kontrol işlemleri ile tasarlandığı hale getirildiği yeniden kullanıma hazırlama faaliyeti dâhil olmak üzere atık işleme faaliyetleri ilgili mevzuatında belirtilen hükümler doğrultusunda gerçekleştirilir.

(7) Ambalajın ve ambalaj atığının içeriğindeki maddelerin miktarının ve çevreye verdiği zararın, ambalajın tasarımından başlayarak üretimi, pazarlanması, dağıtımı, kullanılması, yeniden kullanıma alınması, piyasaya arzı ve atık haline gelmesinden geri kazanımına veya bertaraf edilmesine kadar tüm süreçlerde temiz ürün ve teknolojiler geliştirilerek çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önleme faaliyeti yapılması esastır.

(8) Kaynakların verimli yönetimi ve plastik poşetlerden kaynaklanan çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla plastik poşet kullanımının azaltılmasına yönelik ücretlendirme uygulaması yapılır. Ülke genelinde plastik poşet kullanımının, çok hafif plastik poşetler hariç olmak üzere, yıllık kişi başına kullanılan adedin 31/12/2025 tarihine kadar 40 adedi aşmayacak şekilde azaltılmasını sağlayacak önlemlerin alınması ve düzenlemelerde bulunulması esastır.

(9) Ücretlendirme uygulamasına tabi tutulan plastik poşetler ile ücretlendirme uygulamasından muaf tutulan plastik poşetlerin kullanımında yedinci fıkrada belirtilen önleme faaliyetleri ile tüketicilerin/kullanıcıların talebinin azaltılmasına yönelik faaliyetlerde bulunulması esastır.

(10) 1/1/2022 tarihinden itibaren, tek kullanımlık satış ambalajlarıyla piyasaya sürülen insani tüketim amaçlı içecekler öncelikli olmak üzere ambalajlı ürünlerin zorunlu olarak sadece depozito yönetim sistemi kapsamında piyasaya sürülmesine yönelik değerlendirilmesi esastır. Zorunlu depozito uygulaması kapsamının belirlenmesinde; ambalajın türü ve kullanım özellikleri, piyasaya arz koşulları ve zorunlu depozito uygulamalarının altyapısı ve işletim esasları dikkate alınır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Bakanlığın görev ve yetkileri

MADDE 6 – (1) Bakanlık;

a) Ambalajların tasarımı, üretimi, tedariki, piyasaya sürülmesi ile ambalaj atıklarının biriktirilmesi, toplanması, taşınması, depolanması, ayrılması, yeniden kullanımı, geri kazanımı ve bertarafı süreçleri ile bu süreçlerin raporlanmasına ilişkin strateji ve politikaları belirlemekle, kısıtlama ve yasaklama dâhil idari, mali ve teknik tedbirler almakla ve düzenlemelerde bulunmakla,

b) Ambalaj ve ambalaj atıklarının yönetiminde yer alan ilgili tarafların kayıt altına alınmasını ve bunların sorumluluk ve yükümlülüklerinin belirlenerek yerine getirilmesinin sağlanmasını, izlenmesini, kontrolünü ve denetimini sağlamakla ve/veya sağlatmakla, bunlara yönelik bilgilendirici eğitim faaliyetleri düzenlemekle ve/veya düzenletmekle,

c) Ambalaj ve ambalaj atıklarının yönetimine yönelik genişletilmiş üretici sorumluluğu politika ve planlarının oluşturulmasını ve kapsamının belirlenerek uygulanmasını sağlamakla ve/veya sağlatmakla, uygulamaları koordine etmekle, ambalaj atığı önleme plan ve faaliyetlerine yönelik gerekli çalışmaları yürütmekle,

ç) Ambalaj atıklarının öncelikle maddesel geri dönüşüm olmak üzere geri kazanımlarının sağlanması ve bu şekilde elde edilen malzemelerin zorunlu kullanımları dâhil kullanımlarının özendirilmesine yönelik sıfır atık yaklaşımı doğrultusunda tedbir ve teşvik uygulamalarında bulunmakla, izlemekle, istatistikleri oluşturmak ve raporlamakla,

d) Biyobozunur ambalaj atıklarının ayrı toplanarak işlenmesinin sağlanmasına, bunların geri kazanımının sağlanarak düzenli depolama tesislerinde bertaraf edilecek miktarının azaltılmasına yönelik usul ve esasları belirlemekle,

e) Üretilen ve piyasaya sürülen ambalajlar ile bunların miktarları, oranları ve depozitolu ambalajlar dâhil ambalaj atıklarının toplanmasına, işlenmesine ve geri kazanım oranlarına ilişkin bilgilendirmeleri hazırlamakla; istatistikleri belirlemek ve izlemekle, raporlamakla ve yayımlamakla,

f) Plastik poşetler başta olmak üzere tek kullanımlık ambalajların üretimine, tedarikine, piyasaya sürülmesine ve kullanımlarının azaltılarak yeniden kullanılabilir ambalaj kullanımının arttırılmasına yönelik politikalara, düzenlemelere, tedbir ve sınırlamalara ilişkin usul ve esasları belirlemekle, bu konuda izleme ve raporlama yapmakla,

g) Sıfır atık ilke ve yaklaşımları kapsamındaki konularda çalışmalar öncelikli olmak üzere görev alanına giren konularda gerekli gördüğü ulusal ve uluslararası çalışmaları izlemek, çalışmalara katılım sağlamak ve raporlama yapmakla,

ğ) Depozito yönetim sistemi uygulamalarına ve depozito ücretleri dâhil bu sisteme ilişkin diğer ücretler/bedeller ve teminatların belirlenmesine yönelik strateji ve politikaları belirlemekle,

h) Ambalaj Komisyonunu toplamakla, komisyona başkanlık yapmak ve Komisyonun sekretarya işlerini yürütmekle,

ı) Ambalaj ve ambalaj atıklarının yönetiminde ilgili tarafların bilgilendirilmesi, bilinçlendirilmesi ve farkındalığın arttırılmasına ilişkin faaliyetleri koordine etmek, katılım sağlamakla,

i) Ambalaj atıklarının işlendiği tesislerin faaliyetleri de dâhil olmak üzere ambalaj atıklarının yeniden kullanıma hazırlanması ve ambalajların yeniden kullanıma alınması faaliyetlerine ilişkin kriterler ve standartlar belirlemekle,

j) Satış noktaları ile ambalaj üretici, tedarikçi ve piyasaya sürenlere getirilen sorumlulukların ve yükümlülüklerin yerine getirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemekle, uygulamakla, izlemekle, değerlendirmekle,

görevli ve yetkilidir.

(2) Bakanlık, depozito yönetim sistemine ilişkin strateji ve politikaları doğrultusunda Ajansın faaliyetlerine görev ve yetkileri kapsamında katılım sağlar, iş birliği taleplerini değerlendirir.

(3) Bakanlık, Ajansın depozito yönetim sistemi haricindeki ambalaj ve ambalaj atıklarının yönetimi konusundaki faaliyetlerine esas strateji ve politikalarını ilgili mevzuat hükümleri kapsamında belirler.

(4) Bakanlık, gerekli gördüğü durumlarda birinci fıkrada belirtilen görev ve yetkilerini sınırlarını belirlemek sureti ile il müdürlüklerine devredebilir veya birlikte kullanabilir.

İl müdürlüklerinin görev ve yetkileri

MADDE 7 – (1) İl müdürlüğü;

a) Ambalaj ve ambalaj atıklarının yönetimi sürecinde yer alan taraflar arasındaki koordinasyonu sağlamakla,

b) Yetkili idarelerin atık yönetim faaliyetleri ile il sıfır atık yönetim sistemi planları kapsamındaki ambalaj atıklarının yönetimine ilişkin faaliyetlerini izlemekle, incelemekle, değerlendirmekle, denetlemekle,

c) İl sınırları içinde faaliyette bulunan satış noktaları ve ekonomik işletmeleri tespit ederek kayıt altına alınmalarını sağlamakla, sorumluluklarının ve yükümlülüklerinin izlenmesini, incelenmesini, değerlendirilmesini ve denetimini yapmakla,

ç) Atık işleme tesislerinin faaliyetleri dâhilinde ambalaj atıklarına ilişkin bildirimlerinin takibini ve kontrolünü yapmakla, bu bildirimlere esas bilgi ve belgeleri incelemekle,

görevli ve yetkilidir.

(2) İl müdürlükleri, depozito yönetim sistemine ilişkin Ajanstan gelen iş birliği taleplerini ilgili mevzuat hükümleri kapsamında değerlendirir, gerektiğinde faaliyetlerine katılır, katkı sağlar.

(3) İl müdürlükleri, Ajansın ambalaj ve ambalaj atıklarının yönetimi konusundaki faaliyetlerini destekler, gelen iş birliği taleplerini ilgili mevzuat hükümleri kapsamında değerlendirir, gerektiğinde faaliyetlerine katılır, katkı sağlar.

Ajansın görev ve yetkileri

MADDE 8 –(1) Ajans, Bakanlık tarafından belirlenen politika ve stratejiler doğrultusunda depozito sistem yöneticisi olarak depozito yönetim sisteminin kurulması ve işletilmesine, sistemde yer alan tüm paydaşların ve bunların yükümlülüklerinin belirlenmesine; izin, onay ve yetki verme işlemlerine; sistemin takip ve kontrolünün sağlanmasına ilişkin idari, mali ve teknik hususları düzenlemekle ve yönetilmesini sağlamakla görevli ve yetkilidir.

(2) Ajans, Bakanlığın genişletilmiş üretici sorumluluğu politika ve planları kapsamında yapılan gönüllü anlaşmalara istinaden; ambalaj üreticileri, tedarikçileri ve piyasaya süren işletmelerin sorumluluklarını ve yükümlülüklerini yerine getirmelerini sağlayabilir, destek olabilir, bu sorumluluk ve yükümlülüklerin devrini alabilir.

(3) Ajansın 7261 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde bu Yönetmelik kapsamında yapacağı diğer faaliyetlerin usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenir ve Ajansın internet sayfasından duyurulur.

Ambalaj üreticilerinin yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Ambalaj üreticileri;

a) Genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında eğitim faaliyetleri yapmak ve/veya bu faaliyetlere katkıda bulunmak ve/veya maliyetleri karşılamak dâhil olmak üzere Bakanlıkça belirlenen diğer yükümlülükleri yerine getirmekle,

b) Ambalajı tasarım aşamasından başlayarak, üretim ve kullanım sonrasında en az atık üretecek, geri kazanımı en kolay, en ekonomik ve çevreye en az zarar verecek şekilde üretmekle, ambalajın üretimine, işaretlenmesine ve piyasaya arzına yönelik bu Yönetmelik uyarınca yapılan düzenlemelere uymakla,

c) Ambalaj Bilgi Sistemine ve depozito yönetim sistemi kapsamında yer alan ambalajları için Ajansa kayıt olmakla ve talep edilen bilgi ve belgeleri vermekle,

ç) Depozito yönetim sistemine dâhil olan ambalajlar için Ajans tarafından belirlenen kriterlere uygun olarak faaliyet göstermekle,

yükümlüdürler.

(2) Ambalaj üreticileri tarafından, doğal kaynak/hammadde korunumu ve geri kazanımın yaygınlaşması amacıyla ambalaj üretiminde geri kazanılmış malzeme kullanımına yönelik olarak malzeme türüne ve sektörel üretim ve kullanım oranlarına göre Bakanlıkça yapılan düzenlemelere uyulmak zorundadır.

(3) Kendisi ambalaj üreticisi olmayıp piyasaya sürenlere ambalaj tedarik eden tedarikçiler;

a) Ambalaj Bilgi Sistemine ve depozito yönetim sistemi kapsamında yer alan ambalajları için Ajansa kayıt olmakla ve talep edilen bilgi ve belgeleri vermekle,

b) Depozito yönetim sistemi kapsamında olan ve/veya bu sisteme dâhil olan ambalajlar için Ajans tarafından belirlenen kriterlere uygun olarak faaliyet göstermekle, bildirim ve beyanları yapmakla,

yükümlüdürler.

(4) Ambalaj üreticileri ve tedarikçileri, bu Yönetmelik ile getirilen yükümlülük ve sorumluluklarının yerine getirilmesinde Ajans ile gönüllü anlaşmalarda bulunabilir, yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde teknik destek talep edebilir, yükümlülüklerini ve sorumluluklarını kısmen veya tamamen devredebilir.

Piyasaya sürenlerin yükümlülükleri

MADDE 10 – (1) Piyasaya sürenler;

a) Genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında eğitim faaliyetleri yapmak ve/veya bu faaliyetlere katkıda bulunmak ve/veya maliyetleri karşılamak dâhil olmak üzere Bakanlıkça belirlenen diğer yükümlükleri yerine getirmekle,

b) Ürünlerin ambalajlanması sırasında, öncelikle yeniden kullanıma uygun ambalajlar olmak üzere ürünün kullanımı sonrasında en az atık üretecek, geri kazanımı en kolay ve en ekonomik ambalajları kullanmayı tercih etmekle, işaretleme ve etiketlemenin tercih edilmesi veya zorunlu olduğu durumlarda gerekli işaretleme ve etiketlemeleri yapmakla,

c) Piyasaya sürülen ambalajları için Bakanlıkça belirlenen kriterlere uygun üretilmiş ambalajları kullanmakla, işaretlemekle ve etiketlemekle; depozito yönetim sistemi kapsamında kalan ambalajları için Ajans tarafından belirlenen kriterlere ayrıca uyum sağlamakla,

ç) Ambalaj Bilgi Sistemine ve depozito yönetim sistemi kapsamında yer alan ambalajları için Ajansa kayıt olmakla ve talep edilen bilgi ve belgeleri vermekle,

yükümlüdürler.

(2) Piyasaya sürenlerce, 1/1/2020 tarihinden sonra piyasaya sürülen ambalajlar için 31/12/2019 tarihli ve 30995 dördüncü mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamında getirilen yükümlülükler yerine getirilir. 1/1/2020 tarihinden önce piyasaya sürülmüş ambalajlara ilişkin işlemler Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde gerçekleştirilir.

(3) Piyasaya sürenler, depozito yönetim sistemi kapsamında kalan ambalajları için Ajans tarafından belirlenen düzenlemelere uymak, şart ve sorumlulukları yerine getirerek faaliyette bulunmak zorundadırlar. Depozito yönetim sistemine dâhil edilmesi zorunlu tutulan ambalajlı ürünlerin piyasaya sürülebilmesi için Ajansın onayının alınması zorunlu olup Ajansın onayı bulunmayan ambalajlı ürünler piyasaya sürülemez.

(4) Piyasaya sürenler, depozito yönetim sistemine ilişkin belirlenecek ücret, bedel ve teminatları Ajans nezdinde karşılarlar.

(5) Piyasaya sürenlere fason üretim yapan tedarikçiler;

a) Ambalaj Bilgi Sistemine ve depozito yönetim sistemi kapsamında yer alan ambalajları için Ajansa kayıt olmakla ve talep edilen bilgi ve belgeleri vermekle,

b) Ambalaj temin ve tedarik işlemlerini Ambalaj Bilgi Sistemine kaydı olan ekonomik işletmeler ile gerçekleştirmekle,

c) Depozito yönetim sistemi kapsamında kalan ambalajlar için Ajans tarafından belirlenen kriterlere uygun olarak faaliyet göstermekle, bildirim ve beyanları yapmakla,

yükümlüdürler.

(6) Piyasaya süren işletmeler ve tedarikçileri, bu Yönetmelik ile getirilen yükümlülük ve sorumluluklarının yerine getirilmesinde Ajans ile gönüllü anlaşmalarda bulunabilir, yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde teknik destek talep edebilir, yükümlülüklerini ve sorumluluklarını kısmen veya tamamen devredebilir.

Satış noktalarının yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) Satış noktaları;

a) Ambalaj Bilgi Sistemine kaydını yaptırmamış piyasaya süren işletmeleri tespit ederek Bakanlığa bildirmekle ve bu işletmelerin ambalajlı ürünlerini tüketicilere/kullanıcılara vermemekle,

b) Ambalaj Bilgi Sistemine kayıt olmakla, ürettiği, piyasaya sürdüğü ve tedarik ettiği ambalajlara ilişkin Ambalaj Bilgi Sistemi üzerinden bildirim yapmakla,

c) Tüketicilerin plastik poşet talebi ve kullanımını en aza indirecek tedbirleri almak ve teşvik edici uygulamalarda bulunmakla, bu konuda tüketicileri bilgilendirmekle; ücretlendirme uygulamasına tabi tutulan plastik poşetleri belirlenen ücretler haricinde veya tamamen ücretsiz olarak vermemekle, bu poşetleri ücretsiz veya belirlenen ücreti değiştirmeye imkan verecek herhangi bir promosyona veya kampanyaya dâhil etmemekle; plastik poşetlerin üretimine ve piyasaya arzına yönelik olarak getirilen düzenlemelere uymayan poşetleri tüketicilere/kullanıcılara vermemekle,

ç) Depozito yönetim sistemi kapsamında kalan ambalajlı ürünlerin arzının gerçekleştirilmesi durumunda depozito yönetim sistemine dâhil olmakla ve Ajans tarafından belirlenen idari, mali ve teknik sorumlulukları yerine getirmekle,

yükümlüdürler.

(2) Depozito yönetim sistemine dâhil edilen ambalajlı ürünleri tüketicilere/kullanıcılara toptan/perakende sunan yerler de bu ambalajlı ürünler için satış noktası olarak değerlendirilir. Bu yerler depozito uygulamaları kapsamında Ajans tarafından belirlenen kriterlere uygun faaliyet gösterir ve belirlenen idari, mali ve teknik sorumlulukları yerine getirirler.

(3) Depozito yönetim sistemine tabi tutulan ambalajlı ürünleri tüketicilere/kullanıcılara sunan satış noktaları, tüketiciler/kullanıcılar tarafından getirilen depozitolu boş ambalajların iade alınmasını ve depozito ücretinin geri ödenmesini sağlayacak sisteme dâhil olmakla yükümlüdürler.

(4) Satış noktaları; Bakanlık tarafından belirlenen plastik poşetlerin kullanımının azaltılmasına yönelik ücretlendirme uygulaması dâhil ambalaj ve ambalaj atıklarının yönetimine yönelik diğer tedbir, teşvik ve sınırlamalara ilişkin olarak Bakanlıkça belirlenen idari düzenlemelere, usul ve esaslara uygun faaliyet göstermek zorundadırlar.

(5) Satış noktalarınca, ücretlendirme uygulaması kapsamındaki plastik poşetler ile piyasaya sürdükleri diğer ambalajları için Geri Kazanım Katılım Payına İlişkin Yönetmelik kapsamında getirilen yükümlülükler yerine getirilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Ambalajın Üretimine ve Piyasaya Arzına İlişkin Hükümler

Temel şartlar

MADDE 12 –(1) Ambalajlar, yeniden kullanıma ve/veya geri kazanıma en uygun ve/veya bertaraf aşamalarında çevreye en az zarar verecek şekilde tasarlanmak ve üretilmek zorundadır. Üretilecek ambalajların yapısındaki ağır metal muhtevalarının, ambalajın birim ağırlığının, ambalajın fonksiyonunu bozmayacak, gerekli sağlık, temizlik ve güvenlik düzeyini olumsuz etkilemeyecek şekilde en aza indirilmesi sağlanır. Bu şartlara uygunluğunun belirlenmesinde ilgili ulusal ve uluslararası standartlar dikkate alınır.

(2) Alternatifi olmayan ambalajlar ile üretimi ve piyasaya sürülmesine ilişkin özel mevzuat hükümlerine tabi olan ambalajlar dışında, maddesel geri dönüşümü öncelikli olmak üzere geri kazanılması teknik olarak mümkün olmayan ambalajların üretilmesi ve piyasaya sürülmesi yasaktır.

(3) Yurt içinde üretilecek ve ithal edilecek ambalajların sağlaması gereken temel şartlar aşağıda belirtilmiştir:

a) Ambalajın üretimi ve bileşimine ilişkin;

1) Tüketici ve ambalajlanan ürün için gerekli güvenlik ve sağlık düzeyini sağlamaya yeterli olandan fazla hacim ve ağırlıkta ambalaj kullanılmaması,

2) Ambalajın tasarlanırken, üretilirken ve kullanıma sunulurken yeniden kullanıma ve/veya geri kazanıma uygun olması,

3) Ambalaj atığının ve ambalaj üretimi esnasında oluşan atıkların geri kazanımı veya bertarafı sırasında ambalajın içerdiği maddelerin çevre üzerindeki etkisi göz önünde bulundurularak, ambalaj ve ambalajın bileşenleri üretilirken zararlı ve tehlikeli maddelerin en aza indirilmesi,

zorunludur.

b) Ambalajların yeniden kullanılabilir niteliğe sahip olmaları için;

1) Ambalajın fiziki özelliği ve niteliğinin normal şartlar altında ambalajın birden fazla kullanımına izin verecek şekilde olması,

2) Ambalajın yeniden kullanımı sürecinde, çalışanların sağlık ve güvenlik şartları göz önünde bulundurulması,

3) Ambalaj yeniden kullanılmayacak hale gelerek atık olduğu zaman, (c) bendinde belirtilen özel şartların sağlanması,

zorunludur.

c) Ambalajların geri kazanılabilir niteliklerine yönelik değerlendirmelerde;

1) Ambalaj atıklarının maddesel geri dönüşüm yoluyla geri kazanılabilir niteliği için; ambalaj üretilirken, ambalajın üretiminde kullanılan maddelerin ağırlıkça belli bir yüzdesinin maddesel olarak geri dönüştürülebilir nitelikte olması,

2) Ambalaj atıklarının enerji geri kazanım amacıyla işlenebilir niteliği için; enerji geri kazanımının en uygun düzeyde olmasını sağlayacak minimum alt kalorifik değere sahip olması,

3) Biyolojik olarak bozunabilir ambalaj niteliği için; oksijenli veya oksijensiz ortamda gerçekleşecek fiziksel, kimyasal veya biyolojik işlemlerden sonra elde edilecek nihai ürünün ilgili mevzuatında tanımlı kalite kriterleri ve piyasaya arz şartlarını sağlaması,

zorunludur.

(4) Bakanlıkça, plastik poşetler ve tek kullanımlık ambalajlar başta olmak üzere ambalaj üretimine yönelik özel şartlara ve bu ambalajların sağlaması gereken kriterlere yönelik ilave düzenlemelerde bulunulabilir.

(5) Depozito yönetim sistemine dâhil olan ambalajlara ve bileşenlerine yönelik özel şart ve kriterler Ajans tarafından ayrıca belirlenir.

Ağır metal konsantrasyonları

MADDE 13 –(1) Ambalaj üreticileri, ambalajda veya ambalaj bileşenlerinde bulunan kurşun, kadmiyum, cıva, artı altı değerlikli krom konsantrasyonlarının toplamının 100 ppm'i aşmamasını sağlamak zorundadır. Ancak tamamen kurşunlu kristal camdan yapılan ambalajlar için bu zorunluluk geçerli değildir.

(2) Cam ambalaj üretiminde geri dönüştürülmüş malzeme kullanılması durumunda, her bir cam fırını için ayrı ayrı bakılmak kaydı ile temsili örneklerde ardışık on iki ay süre içinde yapılan toplam ağır metal analizlerinin aylık ortalamalarının 200 ppm sınırını aşmaması şartıyla birinci fıkrada belirtilen konsantrasyon limitleri aşılabilir.

Ambalajların üretim aşamasında işaretlenmesi

MADDE 14 –(1) Ambalaj ve ambalaj atıklarının geri toplanması, yeniden kullanılması, geri kazanımının kolaylaştırılması ve tüketicinin bilgilendirilmesi amacıyla ambalajlar üretimleri sırasında işaretlenir.

(2) Plastik poşetler ve depozito yönetim sistemine dâhil edilen ambalajlar başta olmak üzere tek kullanımlık ambalajlar dâhil diğer tüm ambalaj ve bileşenlerine yönelik işaretlemelere ilişkin Bakanlıkça belirlenen özel düzenlemeler haricinde yapılacak işaretlemeler gönüllülük esasına dayanır. Ambalaj üreticilerinin gönüllülük esasına dayanan işaretlemeleri tercih etmesi halinde;

a) Ambalaj üreticileri tarafından, ürettikleri ambalajların üzerinde, Ek-2'de yer alan Ambalaj İşaretleme Sistemine göre ambalajın türünü belirten kısaltma ve malzeme türüne ait numara ile Ek-3'te yer alan Ambalajların Üzerinde Kullanılacak Sembol bulundurulur.

b) Sembolün merkezine ambalajın üretildiği malzemenin türünü temsil eden numara, altına da büyük harfler ile malzeme türünü temsil eden kısaltma yazılır.

c) Ek-2'de yer alan Ambalaj İşaretleme Sisteminde tanımlanan malzeme türlerinin dışında yer alan malzemeler işaretlenmez.

ç) İşaretlemenin, ambalajın üzerinde; kolayca görülebilir, okunabilir, ambalaj açıldığında dahi kalıcı ve dayanıklı olması sağlanır.

d) Teknik sebeplerden dolayı, ambalajın üzerinde işaretleme yapılamaması halinde, işaretleme piyasaya süren tarafından etiketin üzerinde yapılır.

(3) Ambalajlar ve etiketleri dâhil diğer bileşenlerine yönelik zorunlu işaretlemeler ile bunların kullanımına yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça ayrıca belirlenir ve Bakanlık internet sitesinde yayımlanır. Depozito yönetim sistemine dâhil olan ambalajlara yönelik işaretlemeler için Ajans tarafından belirlenen kriterlere ayrıca uyulur.

Ambalajların piyasaya sürenler tarafından işaretlenmesi

MADDE 15 – (1) Ambalajlar, piyasaya sürenler tarafından bu Yönetmelikte belirtilen esaslara uygun olarak toplama ve geri kazanım sistemine dâhil olduğunun belirtilmesi ve tüketicinin bilgilendirilmesi amacıyla işaretlenir. Bu işaretleme, piyasaya sürenin kayıt altında olduğunu ve dâhil olduğu yönetim sistemini gösterir.

(2) Plastik poşetler ve depozito yönetim sistemine dâhil edilen ambalajlar başta olmak üzere tek kullanımlık ambalajlar dâhil diğer tüm ambalaj ve bileşenlerine yönelik işaretlemelere ilişkin Bakanlıkça belirlenecek özel düzenlemeler haricinde yapılacak işaretlemeler gönüllülük esasına dayanır. Piyasaya sürenlerin gönüllülük esasına dayanan işaretlemeyi gerçekleştirmeleri halinde, piyasaya sürenler ambalajlarında ve/veya etiketlerinde Ek-3'te yer alan Ambalajların Üzerinde Kullanılacak Sembol ile bu sembolün altında Bakanlığın verdiği kod numarasını bulundurur.

(3) İşaretleme ambalajın veya etiketin üzerine yapılır. İşaretlemenin kolayca görülebilir, okunabilir, ambalaj açıldığı takdirde dâhi kalıcı ve dayanıklı olması zorunludur. Ambalajlar ve bileşenlerinde geri kazanımı olumsuz etkilemeyecek malzemeden yapılmış işaretleyiciler, etiketler ve birleştirici/sabitleyici/yapıştırıcılar kullanılır.

(4) Ambalajlar ve etiketleri dâhil diğer bileşenlerine yönelik zorunlu işaretlemeler ile gönüllü işaretlemeler ve bunların kullanımına yönelik usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir ve Bakanlık internet sitesinde yayımlanır. Depozito yönetim sistemine dâhil olan ambalajlara yönelik işaretlemeler için Ajans tarafından belirlenen kriterlere ayrıca uyulur.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Depozito Yönetim Sistemi ve Uygulamaları

Depozito yönetim sistemi

MADDE 16 –(1) Depozito yönetim sisteminin kurulması, işletilmesi ve sürdürülebilirliğinin sağlanmasına yönelik maliyetlerin karşılanmasında; piyasaya sürenler temsil oranları doğrultusunda asli sorumluluğa sahip olmakla birlikte sisteme dâhil olan ambalajlı ürünleri tüketicilere/kullanıcılara bedelli ve/veya bedelsiz olarak ileten/sunan/teslim eden tarafların da kendi temsil oranları doğrultusunda sorumlulukları mevcuttur. Depozito yönetim sisteminin uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar Ajans tarafından belirlenir ve Ajansın internet sitesinde yayımlanır.

(2) Depozito yönetim sistemi dâhilinde Ajanstan aldığı yetki doğrultusunda faaliyet gösteren taraflar da dâhil olmak üzere depozito yönetim sisteminde yer alan ilgili tüm taraflar Ajans tarafından düzenlenen ve Ajansın internet sitesinde yayımlanan usul ve esaslar çerçevesinde belirlenen oran ve nitelikte teminat yükümlülüğünü haizdir.

(3) Depozito yönetim sistemi kapsamında piyasaya sürülmesine zorunluluk getirilen ambalajlı ürünler için uygulanacak depozito ücretinin ambalajlar üzerinde yapılacak işaretleme ile satış/teslim belgelerinde ise ayrı bir veri birimi şeklinde gösterilmesi zorunludur.

(4) Depozito yönetim sistemi dâhilinde uygulanacak depozito ücreti dâhil diğer ücretler ile teminatlar Ajans tarafından yönetilir.

Zorunlu depozito uygulamaları

MADDE 17 –(1) İnsani tüketim amaçlı içeceklerin piyasaya sürülmesinde kullanılan cam, polietilen teraftalat (PET) türünde plastik ve alüminyum türünde metal malzemeden yapılmış olan tek kullanımlık satış ambalajları öncelikli olmak üzere bu Yönetmelik kapsamında piyasaya sürülecek ambalajlar için 1/1/2022 tarihinden itibaren depozito yönetim sistemine katılım zorunluluğu getirilmesine yönelik değerlendirme ve düzenlemeler Ajans tarafından yapılır.

(2) Ajans tarafından zorunlu depozito uygulaması kapsamına alınan ambalajlı ürünlerin piyasaya arzı sadece Ajansın onayı ve Ajans tarafından

belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda gerçekleştirilebilir. Zorunlu depozito uygulaması kapsamına alınan ambalajlı ürünlerin Ajans onayı olmaksızın piyasaya sürülmesi ve piyasada yer alması yasak olup Ajans tarafından bu ürünlerin piyasaya sürülmesine ve/veya piyasada yer almasına yönelik şartlı, kısmi ve/veya süreli olarak muafiyet düzenlemesi yapılabilir.

(3) Depozito yönetim sistemine katılım zorunluğu getirilen ambalajlı ürünlerin piyasaya sürülmelerine ilişkin süreç belirlenerek ilgili taraflara bildirilir ve Ajans tarafından belirlenen koşullar çerçevesinde depozito yönetim sistemi dâhilinde piyasaya sürülmeleri sağlanır.

(4) Zorunlu olarak depozito yönetim sistemi dâhilinde piyasaya sürülecek ambalajlı ürünlerin depozito ücretleri, bu ambalajların piyasaya arzından önce Ajansa aktarılır. Depozito ücretlerinin tahsili ve iade edilmesine ilişkin tüm süreç Ajans tarafından yönetilir. Depozito yönetim sistemine dair diğer ücret ve teminatlar da Ajans tarafından yönetilir.

Diğer depozito uygulamaları

MADDE 18 – (1) Yeniden/tekrar kullanılabilir ambalajlara yönelik depozito uygulamaları da depozito yönetim sistemi dâhilinde değerlendirilir ve bu sistem hükümlerine tabi tutulur. Depozito yönetim sistemine katılım zorunluluğu bulunmayan tek kullanımlık ambalajlı ürünleri piyasaya süren işletmeler, Ajans tarafından uygun görülmesi durumunda Ajans tarafından belirlenecek özel şartlar doğrultusunda bu ambalajlı ürünleri için depozito yönetim sistemine dâhil olabilirler.

ALTINCI BÖLÜM
Ambalaj Atıklarının Yönetimi ve Geri Dönüşüm/Geri Kazanım Hedefleri

Ambalaj atıklarının biriktirilmesi, toplanması ve taşınması

MADDE 19 –(1) Ambalaj atığı üreticileri, ambalaj atıklarının biriktirilmesine, geçici depolanmasına, toplayıcılara teslim edilmesine, taşınmasına ve geri kazanımının sağlanmasına yönelik olarak Atık Yönetimi Yönetmeliği ve Sıfır Atık Yönetmeliği hükümlerine uymakla yükümlüdürler.

(2) Ambalaj atıkları, Sıfır Atık Yönetmeliği hükümleri esas alınarak sıfır atık yönetim sistemi uygulamalarına ve İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planlarına uygun olarak toplanır.

(3) Yetkili idareler, ambalaj atıklarının belirli bir sistem dâhilinde toplanarak geri kazanımlarının sağlanması, bu atıkların düzenli depolama tesislerine gönderilmemesi ve bu tesislerce de kabul edilmemesi için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

(4) Tehlikeli ve radyoaktif madde ambalajları haricindeki ambalajlar için uygulanan depozito yönetim sistemi kapsamında boş ambalajların biriktirilmesi, geçici depolanması ve taşınması faaliyetlerinde atık yönetimi mevzuatında belirlenen izin ve lisans şartları aranmaz. Anılan faaliyetler için Ajans tarafından belirlenecek idari, mali ve teknik düzenlemelere uyulur. Depozito yönetim sistemi kapsamında toplanan yeniden/tekrar kullanılabilir ambalajların yeniden kullanıma alınması faaliyeti geçici faaliyet belgesi/çevre lisansından muaftır.

(5) Tehlikeli madde ambalajları için uygulanan depozito yönetim sistemi kapsamında boş ambalajların biriktirilmesi, geçici depolanması, toplanması ve taşınması faaliyetleri için ilgili diğer mevzuat hükümleri ile Bakanlıkça ve Ajans tarafından ayrıca belirlenecek idari, mali ve teknik düzenlemelere uyulur.

Ambalaj atıklarının işlenmesi

MADDE 20 –(1) Ambalaj atıklarının ayrıştırıldığı, geri kazanıldığı ve/veya bertaraf edildiği atık işleme tesislerinde Atık Yönetimi Yönetmeliği uyarınca yapılan düzenlemeler doğrultusunda getirilen yükümlülüklere uyulur.

(2) Ambalaj atıklarının geri kazanılmasında öncelikle maddesel geri dönüşüm esas alınır. Depozito yönetim sistemi kapsamında toplanan ambalajların işlenerek tekrar aynı ürünlerin ambalajlarının üretiminde kullanılması imkânı önceliklendirilir. Maddesel geri dönüşümü ekonomik olmadığı ve/veya teknik olarak mümkün olmadığı anlaşılan ambalaj atıklarının diğer geri kazanım yöntemleri ile de geri kazanımı sağlanamazsa bu atıklar enerji geri kazanımı amacı ile faaliyet gösteren çevre lisanslı atık işleme tesislerine gönderilir. Geri kazanımı sağlanamayan ambalaj atıkları haricindeki ambalaj atıkları bertaraf tesislerine gönderilemez.

(3) Depozito yönetim sistemi kapsamında toplanan ambalajların sayılması-ayrıştırılması ile yeniden/tekrar kullanılabilir ambalajların yeniden kullanıma alınması faaliyeti geçici faaliyet belgesi/çevre lisansından muaftır. Bu tesislere yönelik yeterlilik kriterlerinin belirlenmesine ve belgelenmesine yönelik işlemler Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Ajans tarafından gerçekleştirilir.

Geri dönüşüm ve geri kazanım hedefleri

MADDE 21 –(1) Bakanlık, ambalaj atıklarının yönetimi konusunda bu Yönetmelikte yükümlülüğü bulunan tüm taraflar ile birlikte gerekli tedbirleri alarak;

a) 2021 yılından itibaren Ülke genelinde en az aşağıda verilen oranlarda malzeme cinsine bakılmaksızın toplam geri dönüşüm ve geri kazanım hedeflerine ulaşılması sağlanır.

Yıllar	Toplam geri kazanım oranı (%)	Toplam geri dönüşüm oranı (%)
2021 -2025 yılları arasında her bir yıl için (2025 dâhil)	60	55
2026 -2030 yılları arasında her bir yıl için (2030 dâhil)	-	65
2031 ve sonrası	-	70

b) 2021 yılından itibaren Ülke genelinde en az aşağıda verilen malzeme cinsi bazlı yıllık geri dönüşüm oranlarına ulaşılması sağlanır.

Yıllar	Malzeme cinsi bazlı yıllık geri dönüşüm oranı (%) (yeniden kullanıma hazırlama dâhil)				
	Cam	Plastik	Metal	Kâğıt/Karton	Ahşap
2026’ ya kadar	70	55	60	75	25
2031’ e kadar	75	55	70	85	30
2031 ve sonrası	75	55	70	85	30

c) Kompozit ambalajlar, birim ambalajın bileşiminde bulunan ve ağırlıkça en fazla miktarı oluşturan malzeme cinsi açısından (b) bendinde verilen oranlar kapsamında değerlendirilmeye tabi tutulur.

Geri dönüşüm ve geri kazanım hedeflerinin yerine getirilmesi

MADDE 22 –(1) Bakanlık, genişletilmiş üretici sorumluluğu planlaması ile ulusal atık yönetimi ve eylem planı uygulamaları kapsamında gerekli koordinasyonu sağlayarak 21 inci maddede belirtilen hedeflere ulaşılması için strateji ve politikaları belirler, izleme, hesaplama ve raporlama süreçlerini oluşturur ve uygular.

(2) Toplam geri dönüşüm ve geri kazanım hedeflerine yönelik hesaplamalarda yurt içinde piyasaya sürülen ambalaj miktarları, yurt içinde toplanan ve işlenen ambalaj atığı miktarları, yeniden kullanıma alma ve hazırlama dâhil olmak üzere depozito yönetim sistemi kapsamında toplanan ve

işlenen ambalaj miktarları esas alınır.

YEDİNCİBÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Plastik poşet ve depozito ücretleri

MADDE 23 –(1) Ücretlendirmeye tabi plastik poşetlere yıl içinde uygulanacak taban ücret, piyasa koşulları ve ilgili sektör temsilcilerinden oluşan Ambalaj Komisyonunun önerisi dikkate alınarak Bakanlık tarafından belirlenir ve yıl boyunca geçerliliğini korur. Plastik poşetler için Bakanlıkça belirlenen fiyat tarifesinden farklı bir ücret uygulanamaz.

(2) Zorunlu depozito uygulamasına tabi tutulan ürünlere ilişkin depozito ücretleri piyasa koşulları ve Ambalaj Komisyonunun önerisi dikkate alınarak Bakanlık tarafından belirlenir ve yeni bir depozito ücreti belirleninceye kadar geçerliliğini korur.

(3) Depozito yönetim sistemi dâhilinde uygulanacak depozito ücreti haricindeki diğer ücret ve teminatlar; depozito yönetim sistemi yatırımının finansal maliyeti, sistemin işletilmesi ve sürdürülebilmesi maliyetleri, sabit varlıkların amortisman maliyetleri, yönetim ve izleme giderleri ve öz kaynak getirisinden oluşan maliyetler ile depozito yönetim sistemi faaliyet gelirleri esas alınmak sureti ile ilgili tarafların temsil oranları doğrultusunda Ajans tarafından belirlenir ve yönetilir.

Ambalaj Komisyonu

MADDE 24 –(1) Bakanlıkça oluşturulan Ambalaj Komisyonu, biri başkan olmak üzere Bakanlık personeli ile Ajans personeli, Bakanlığın uygun göreceği ekonomik işletmeler, mahalli idareler ve diğer yetkili idareler, kamu kurum ve kuruluşları, meslek odaları, çevre lisanslı atık işleme tesisleri, satış noktaları ve ilgili diğer sektörlerin yetkili temsilcilerinden oluşur.

(2) Ambalaj Komisyonu, yılda en az bir kere Bakanlığın belirleyeceği gündemle Bakanlık temsilcisinin başkanlığında toplanır. Komisyonun sekretarya hizmetleri, Bakanlık tarafından yürütülür. Toplantı yer ve zamanı ile gündemine ilişkin hususlar, toplantı tarihinden en az 15 gün önce Bakanlık tarafından üyelere bildirilir.

(3) Ambalaj Komisyonu, bu Yönetmelik doğrultusunda yürütülen çalışmaları ve uygulamaları değerlendirerek tavsiye kararları alır.

Bildirimler, beyanlar ve planlar ile bu kapsamda sunulan bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi

MADDE 25 –(1) Bakanlık ve/veya il müdürlüğü ile Ajans; mahalli idareler/yetkili idareler, piyasaya sürenler, ambalaj üreticileri, tedarikçiler, çevre lisanslı atık işleme tesisleri dâhil ilgili taraflarca yapılan bildirim ve sunulan belgelerin içerikleri ve iletilme yöntem ve dönemlerini belirler, bunları inceler ve çalışmaları denetler.

(2) Ambalaj üreticileri, piyasaya sürenler ve tedarikçileri tarafından bir önceki sene piyasaya arzı gerçekleştirilen asgari ambalajların türleri, kullanım ve tasarım özellikleri ve miktarlarına ilişkin veriler her yıl Mart ayının sonuna kadar Ambalaj Bilgi Sistemi üzerinden Bakanlığa bildirilir.

(3) Depozito yönetim sistemi kapsamında yürütülen faaliyetlere yönelik bildirim ve beyanlar Ajans tarafından belirlenen esaslar doğrultusunda ve Ajansa ait bilgi sistemleri üzerinden yapılır.

(4) Bakanlık ve/veya Ajans tarafından gerekli görülmesi halinde; ilgili taraflar, bildirim ve belgelerini yeminli mali müşavire ve/veya bağımsız denetim kuruluşlarına inceletir ve inceleme raporunu Bakanlığa ve/veya Ajansa sunar.

İdari yaptırım

MADDE 26 –(1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında, 2872 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat hükümlerinde öngörülen idari yaptırımlar uygulanır. İdari yaptırımlar ilgili mevzuatında öngörülen idarelerce tesis edilir.

Düzenleme yetkisi

MADDE 27 –(1) Bakanlık, bu Yönetmeliğin uygulanması sırasında doğacak tereddüt ve anlaşmazlıklar ile uygulamaya ilişkin aksaklıkları gidermeye ve uygulamayı yönlendirmeye, ilke ve standartları belirlemeye ve uygulama birliğini sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 28 –(1) 27/12/2017 tarihli ve 30283 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut geri dönüşüm, geri kazanım yükümlülükleri

GEÇİCİ MADDE 1 –(1) Piyasaya süren işletmelerin ve mevcut yetkilendirilmiş kuruluşların 28 inci madde ile yürürlükten kaldırılan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında oluşmuş olan geri dönüşüm ve geri kazanım hedeflerinin yerine getirilmesine ilişkin yükümlülükleri anılan Yönetmelik hükümleri gözetilerek Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda yerine getirilir.

Mevcut ambalaj atıkları yönetim planlarının sürekliliği

GEÇİCİ MADDE 2 –(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce mahalli idarelerce hazırlanıp uygun bulunan ambalaj atıkları yönetim planları, bu Yönetmelik hükümleri ve Sıfır Atık Yönetmeliği ile getirilen düzenlemeler uyarınca yürütülür. Mevcut ambalaj atıkları yönetim planları mahalli idarelerin Sıfır Atık Yönetmeliğinde öngörülen geçiş takvimi uyarınca sıfır atık yönetim sistemine geçişleri ile birlikte son bulur.

Mevcut ambalaj atığı işleme tesisleri

GEÇİCİ MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce ambalaj atığı toplama ayırma ve ambalaj atığı geri dönüşüm/geri kazanım konularında Bakanlıktan çevre lisansı almış tesisler Bakanlıkça yapılacak düzenlemelere uygun faaliyet göstererek lisans sürelerinin sonuna kadar faaliyetlerine devam edebilirler.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce 10/9/2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği uyarınca ambalaj atığı toplama ayırma ve ambalaj atığı geri dönüşüm/geri kazanım konularında faaliyet göstermek üzere işlemlerini başlatmış olan tesislerin işlemleri 28 inci madde ile yürürlükten kaldırılan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinde belirlenen fiziksel şartlar esas alınarak değerlendirilir.

Mevcut yetkilendirilmiş kuruluşlar

GEÇİCİ MADDE 4 –(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce piyasaya süren işletmelerin ambalaj atıkları yönetimi konusundaki yükümlülüklerini yerine getirmek amacı ile Bakanlıktan yetki belgesi alan kuruluşlar faaliyetlerini yetki süreleri dâhilinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütürler.

(2) Yetki belgesi sahibi kuruluşlar bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren 3 ay içerisinde yetki belgesi aldıkları tarihten bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihe kadar olan faaliyetleri kapsamındaki gelir ve giderlerine ilişkin mali tablolarını oluşturmak ve ilişkili bilgi ve belgeleri Bakanlığa sunmakla yükümlüdür. Yetki belgesi kapsamındaki faaliyetlerin izlenmesi, değerlendirilmesi ve denetimine ilişkin hususlar yetki belgesi verilmesine esas mevzuat hükümleri kapsamında değerlendirilir.

(3) Yetkisi iptal edilen veya temsiliyet payı şartlarını sağlayamama koşulu dâhil yetki iptali talebinde bulunan yetki belgesi sahibi kuruluşlar faaliyetlerin sonlandırılmasına ilişkin olarak Bakanlıkça talep edilecek bilgi, belge ve raporları sunmak zorundadırlar.

Depozito yönetim sistemi ve mevcut depozito uygulamaları

GEÇİCİ MADDE 5 –(1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar uyarınca hazırlanıp onaylanan depozito uygulama planları kapsamında yürütülen yeniden/tekrar kullanılabilir ambalajlara yönelik depozito yönetim sistemi uygulamaları Ajans tarafından belirlenen usul ve esasların yürürlüğe girmesine kadar bu Yönetmeliğe uyumlu olarak sürdürülür.

Yürürlük

MADDE 29 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme
MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

Ekleri için tıklayınız